

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΟΙΚ/ΚΩΝ Τ.Α. & Α.Π.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Τ.Α.
ΤΜΗΜΑ ΕΣΟΔΩΝ

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2024

Α.Π.: 80115

ΠΡΟΣ: Τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
του Κράτους

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας: 101 83 Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Βλασίδου
Τηλέφωνο: 2131364807
E-mail: info@ypes.gr

**ΘΕΜΑ: Επιβολή δημοτικών τελών καθαριότητας και φωτισμού στις πτηνοτροφικές
Εγκαταστάσεις.**

**ΣΧΕΤ.: Η από 23.9.2024 επιστολή της Ένωσης Πτηνοτρόφων Κεντρικής και Νότιας Ελλάδας
(Ε.Π.ΚΕ.Ν.Ε. προς τον Υπουργό Εσωτερικών.**

Κατόπιν της ανωτέρω σχετικής επιστολής και συναφών ερωτημάτων που τέθηκαν στην υπηρεσία μας από δήμους, αναφορικά με την επιβολή των εν θέματι τελών σε ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως θάλαμοι εκτροφής πουλερικών, καθώς και της έκδοσης της με αριθμό 306/2023 απόφασης του ΣτΕ, σας επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

Το **ενιαίο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας και φωτισμού** επιβάλλεται με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 και 3 του ν. 25/1975, 5 του ν. 1080/1980 (αφορά μεγάλες επιφάνειες), όπως ισχύουν, σε κάθε στεγασμένο ή μη χώρο, ηλεκτροδοτούμενο ή μη και την Κανονιστική Απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται το ύψος των συντελεστών του εν λόγω τέλους. Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 185 του ν. 4555/2018 οι συντελεστές του τέλους διακρίνονται σε γενικούς και ειδικούς.

Συγκεκριμένα, οι γενικοί συντελεστές είναι ανεξάρτητοι μεταξύ τους, **τρεις (3) κατ' ελάχιστον** και διαφοροποιούνται ανάλογα με τη χρήση του ακινήτου ως εξής: α) ακίνητα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για κατοικία, β) ακίνητα που χρησιμοποιούνται για κοινωφελείς, μη κερδοσκοπικούς και φιλανθρωπικούς σκοπούς γ) ακίνητα που χρησιμοποιούνται για την άσκηση πάσης φύσης οικονομικής δραστηριότητας. Πέραν των ανωτέρω γενικών συντελεστών, το δημοτικό συμβούλιο δύναται να ορίσει ειδικούς συντελεστές, **ως διαβαθμίσεις** των γενικών συντελεστών, για συγκεκριμένες κατηγορίες ακινήτων, υπό την προϋπόθεση, ότι αυτό αιτιολογείται ειδικώς λόγω της επιφάνειας, της χρήσης τους ή της γεωγραφικής ζώνης στην οποία βρίσκονται ή άλλων ιδιαίτερων αντικειμενικών χαρακτηριστικών τους.

Σε κάθε περίπτωση, κατά τον καθορισμό των γενικών και ειδικών συντελεστών **λαμβάνονται υπόψη** οι ιδιότητες των ακινήτων, όπως εμβαδό, στεγασμένο ή μη, χρόνος χρήσης, ο βαθμός κατά τον οποίο τα ακίνητα επιβαρύνουν τις παρεχόμενες από τον οικείο δήμο ανταποδοτικές υπηρεσίες, καθώς και την ευρύτερη λειτουργία αυτού. Ο εκάστοτε δε ανώτατος σε ύψος γενικός ή ειδικός συντελεστής δεν μπορεί να οριστεί πέραν του δεκαπλασίου του γενικού συντελεστή της κατοικίας.

Τα τέλη καθαριότητας και φωτισμού επιβάλλονται σε όλες τις κατοικίες, καταστήματα, αποθήκες, βιομηχανίες, **κτηνοτροφικές ή αγροτικές επιχειρήσεις κ.λπ., υπό την επιφύλαξη** των διατάξεων που προβλέπουν ρητά απαλλαγή ορισμένων χώρων από το εν λόγω τέλος (π.χ. χώροι σταυλισμού αγροτικών κατοικιών - άρθρο 2 παρ. 1 εδ. γ' ν. 25/75, θερμοκηπίων - άρθρο 16 παρ. 6 ν. 2130/1993 κ.λπ.) και των διατάξεων του άρθρου 82 του ΒΔ της 24/9-20/10/1958, όπως ισχύει. Ειδικότερα, οι κτηνοτροφικές, πτηνοτροφικές, γεωργικές ή άλλες συναφείς επιχειρήσεις υπάγονται στο ως άνω τέλος σύμφωνα με την **υπ' αριθμ. 877/1985** Ατομική Γνωμοδότηση της Νομικής Διεύθυνσης του Υπουργείου μας, ο υπολογισμός του οποίου γίνεται στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 4 και 5 σε συνδυασμό με την παραπομπή στο άρθρο 3 παρ. 2 του ν. 25/1975, όπως αυτό ισχύει με το άρθρο 222 παρ. 1 του ν. 4555/2018.

Επιπλέον, το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται και σε ακίνητα που βρίσκονται σε περιοχές **εκτός σχεδίου πόλεως, εφόσον** ο δήμος παρέχει υπηρεσίες καθαριότητας και στις περιοχές αυτές. Η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου πρέπει να προβλέπει ρητά την επιβολή του τέλους στα προαναφερόμενα ακίνητα και να διαπιστώνει την ανάγκη επέκτασης της υπηρεσίας καθαριότητας στην εκτός σχεδίου περιοχή (ΣτΕ 2806/94, ΣτΕ 1012/2002, Τρ. ΔΠΡ ΠΕΙΡ 4047/1991).

Νομολογιακά έχει κριθεί ότι παρά τον ανταποδοτικό του χαρακτήρα το τέλος **καταβάλλεται υποχρεωτικά από όλους τους δυνητικά ωφελούμενους** καθότι έχει γίνει δεκτό, ότι η καταβολή του δεν εξαρτάται από τη χρησιμοποίηση ή μη της παρεχόμενης υπηρεσίας, ούτε από την πλημμελή εξυπηρέτηση ή την εξ ολοκλήρου έλλειψη εξυπηρέτησης ενός ή περισσότερων ακινήτων της περιοχής ή από την πλημμελή λειτουργία των υπηρεσιών καθαριότητας και φωτισμού (ΣτΕ 947/86). Η επιβολή του δεν αφορά μόνο στην περισυλλογή και αποκομιδή των απορριμμάτων, που προέρχονται από τα ακίνητα, αλλά και στην καθαριότητα και τον ηλεκτροφωτισμό των κοινόχρηστων χώρων και **αρκεί η δυνατότητα** (ετοιμότητα) του δήμου για την παροχή της σχετικής υπηρεσίας (Σ.τ.Ε. 2411 και 2413/2014, 2624/1985 κ.ά.).

Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (άρθρο 185 του ν. 4555/2018), όπως και το προηγούμενο, **δεν απονέμει** στους δήμους διακριτική ευχέρεια μείωσης ή απαλλαγής από το τέλος καθαριότητας και φωτισμού των πτηνοτροφικών μονάδων που δραστηριοποιούνται σε αγροτικές περιοχές. Σημειώνεται ότι με τον ως άνω ν. 4555/2018 το σύστημα επιμερισμού των ανταποδοτικών τελών **διευρύνθηκε** προς τον σκοπό της πληρέστερης εναρμόνισης προς τις αρχές της ανταποδοτικότητας και της ίσης μεταχείρισης με τον ορισμό περισσότερων ειδικών συντελεστών, υπό την προϋπόθεση δε παράθεσης

σχετικής αιτιολογίας από τους οικείους δήμους. **Επισημαίνουμε** επ' αυτού ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά τον έλεγχο που διεξήγαγε, σημείωσε ότι οι δήμοι δεν κάνουν εκτεταμένη χρήση της δυνατότητας που τους παρέχει ο νόμος να ορίζουν περισσότερους ειδικούς συντελεστές, ώστε το τέλος να επιμερίζεται μεταξύ των υποχρέων ανάλογα με τον βαθμό χρήσης των σχετικών υπηρεσιών.

Παράλληλα σημειώνεται ότι, όσον αφορά το ζήτημα καθορισμού των συντελεστών του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού, κατόπιν άσκησης προσφυγής από τους ενδιαφερόμενους επιχειρηματίες, το Συμβούλιο της Επικρατείας με την ως άνω υπ' αριθμ 306/2023 απόφασή του έκρινε ότι **τα πτηνοτροφεία δεν πρέπει να υπάγονται στον ενιαίο συντελεστή υπολογισμού του για τους λοιπούς, πλην κατοικίας, στεγασμένους χώρους-καταστήματα, βιοτεχνίες, βιομηχανίες κ.λπ.** Επομένως πρέπει να χρεώνονται με ένα χαμηλότερο συντελεστή αυτού των λοιπών επαγγελματικών χώρων, το ύψος του οποίου καθορίζεται στην κανονιστική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου περί καθορισμού των τελών καθαριότητας και φωτισμού και, σε κάθε περίπτωση, να τηρείται η θεμελιώδης αρχή της ανταποδοτικότητας (υπ' αριθμ. 2/α.π. 2077/14.1.2005 και 1/α.π. 605/3.1.2007 εγκύκλιοι του Υπουργείου μας προς τις Περιφέρειες του Κράτους) και να μην δημιουργείται έλλειμμα στην υπηρεσία καθαριότητας και φωτισμού.

Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή υπαγωγή των ως άνω πτηνοτροφικών εγκαταστάσεων στον ενιαίο συντελεστή, θα είχε ως αποτέλεσμα να επιβαρύνονται με τέλη δυσανάλογα προς την αξία της παροχής που απολαμβάνουν, δεδομένου ότι οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις βρίσκονται ως επί το πλείστον σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλης και σε ορεινές περιοχές και δεν υπάρχουν αντικειμενικά αυξημένες ανάγκες υπηρεσιών καθαριότητας, όπως στους ανωτέρω λοιπούς προαναφερόμενους στεγασμένους χώρους. Ειδικότερα δε στην περίπτωση που συμβάλλονται αυτές με ιδιωτικές εταιρείες αποκομιδής των απορριμμάτων τους, η επιβάρυνση του οικείου δήμου είναι αρκετά μειωμένη σε σχέση με τις ανταποδοτικές υπηρεσίες που παρέχει στις συγκεκριμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Κατόπιν των ανωτέρω κατά την άσκηση ελέγχου νομιμότητας (άρθρο 225 και επόμενα του ν. 3852/2010) των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων των δήμων χωρικής αρμοδιότητάς σας, **παρακαλούμε για την αυξημένη προσοχή ως προς τον καθορισμό διαφοροποιημένου συντελεστή για τον υπολογισμό του τέλους καθαριότητας και φωτισμού στις πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.** Επίσης, παρακαλούμε να μεριμνήσετε άμεσα για **τη γνωστοποίηση** του παρόντος στους ως άνω δήμους, ώστε να λάβουν υπόψη τους τα προαναφερθέντα κατά τη λήψη των αποφάσεών τους, στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 25/1975.

Ο Γενικός Γραμματέας

Σάββας Χιονίδης

Κοινοποίηση:

Ένωση Πτηνοτρόφων Κεντρικής και Νότιας Ελλάδας (Ε.Π.ΚΕ.Ν.Ε.)

Θέση Αλωνάκι Βατώντα

Β.Ι.Π.Ε. Νέας Αρτάκης 34600

T.22210 42368

e-mail: epkene@outlook.com

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφεία κ.κ. Υφυπουργών
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Αυτ/σης και Αποκ/σης
4. Γενικό Δ/ντή Οικονομικών Τ.Α και Α.Π.
5. Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
(με την παράκληση **να αναρτηθεί** το παρόν στην ιστοσελίδα
του Υπουργείου Εσωτερικών στη διαδρομή: *Έγγραφα*)
6. Διευθυντή Οικονομικών Τ.Α.